

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter glave
mesečno po pošti D 10—, za ino-
vestitve D 18—, dostavljeno na dom
D 11—, na izkaznice D 10—,
izvesti po dogovoru.

Naroči se pri upravi "TABOR"
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poštnina plačana v gotovini

Cena današnje številke 75 para

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — SMS poštnoštevni
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov

Maribor, sobota 23. avgusta 1924.

Leto: V. — Številka: 192.

ZELEZNICA KNIN—GRAČAC.

Dela se bližajo koncu.

BEOGRAD, 22. avg. Dela na žel. pro-
gi Knin—Gračac se bližajo koncu in bo
proga še tekom septembra izročena pro-
metu.

Danes živahno v skupščini.

Vse se hoče informirati o položaju. — Dr. Maček pravi, da vlada stoji trdno
in da je kralj zadovoljen z razvojem dogodkov. — Pred odhodom v Sursulico.

BEOGRAD, 22. avg. Danes je bilo v
skupščini živahno, ker so poslanci po-
sami prihajali v klub. Tudi od zunaj je
prišlo več deputacij v osebnih in komu-
nalnih zadevah. Min. svet danes še ni
imel seje, ki je odgojena na 18. uro. Da-
vidović je imel v svojem kabinetu daljše
konferenco z min. ministrom Marinkovi-
čem, z ministrom pravde Hrasnicom, z gg.
Korošcem in podpredsednikom HRSS
Mačkom. Maček je napram novinarjem
izjavil po konferenci, da je položaj za
Davidovičovo vlado izredno ugoden. —
Maček je imel priliko opazovati dobro

razpoloženje min. predsednika, ki je bi-
lo posledica večerajšnje avdijske pri-
krajn v Topoli. Maček je izjavil, da je
Nj. Vel. z razvojem dogodkov in z delom
vlade zadovoljno. Vlada stoji trdno, je
izjavil Maček.

Pozneje je prišel k min. predsedniku
dvorni maršal Janković, da se posvetuje
radi slavnosti v Sursulici. Min. preds.
odpustuje tja jutri zvečer v spremstvu
ministrov. Tekom dopoldneva je sprejel
min. predsednik tudi deputacijo meščan-
ov iz Strunčice, ki so mu poročali o
požaru.

Po podpisu konvencije z Italijo.

Izjave italijanskega poslanika.

BEOGRAD, 22. avg. Italijanski posla-
nik Bordrero, obenem prvi italijanski
delegat pri pogajanjih za trgovinsko po-
godbo, je po podpisu konzularne kon-
vencije izjavil sotrudniku "Politike":
Pri sklepu pogajanj, ki so trajala 6 mese-
cev, in po podpisu zadnje konvencije,
vam želim povedati, da je bila na obeh
straneh dobra volja. Obojni delegati so
dokazali velike sposobnosti v pogaja-
njih, so si pa tudi pridobili veliko rutino
na pogajanja z drugimi državami.

Trgovska pogodba zagotavlja vzajem-
ne gospodarske odnose, seveda se ne
bodo uspehi takoj v praksi pokazali. —

Mnogi pravijo, da bo iz trgovske pogod-
be samo Italija imela korist. Temu na-
proti moramo poudariti, da si je tudi Ju-
goslavija za najvažnejše izvozne pred-
mete zagotovila minimalne tarife. Po-
godba in konvencije bodo vedle še do po-
sebnih pogodb obeh držav. Jugoslavija
je za svoje državljane na Reki dobila
dovoljenje za revizijo obstoječih odredb,
ne da bi privolila v recipročnito v Dal-
maciji. To vprašanje se bo rešilo na kon-
ferenci v Benetkah. Ko bo razčiščen
tudi to sporno vprašanje, bodo postali
odnosi med obema državama izredno
prišerni.

Herriot pred zbornico in senatom.

Njegov ekspozé o londonski konferenci. — Borba za večino.

PARIZ, 22. avg. Včeraj je govoril v
poslanski zbornici min. preds. Herriot,
burno pozdravljen od radikalov in so-
cialistov. Povdaril je, da je izvedba Da-
wesovega načrta zahtevala enotno po-
stopanje zaveznikov. Na konferenci je
Francija predlagala postopanje razso-
dišča, katero se mora čim bolj razviti,
ako narodi ne morejo ostati pri strašnem
načinu razračunavanja, ki se imenuje
vojna. Zahteva od zbornice, da se izjavi,
ali je francoska delegacija pravilno rav-
nala, ko je izpolnila obljube Francije,
da hoče ustvariti novo pravo. Med za-
glušno burjo na desnici in v centru je
Herriot razvijal sklenjeno rešitev vpra-
šanja, da razsoja razsodišče v slučaju, če
bi Nemčija ne izpolnila obveznosti. —
Francija — je dejal — je vedno dajala
prednost sili pred pravico. Kar zadeva
izpraznjenje Poruhirja, je visel ta pred-
met kakor Damoklov meč nad vsemi
razpravami. Ako bi se poruhirsko vpra-
šanje ne bilo zadovoljivo rešilo, bi bilo
nemogoče uporabiti Dawesov načrt. —
Min. svet je popolnoma neodvisen v Pa-

rizu sklenil, da se v znak dobrohotnosti
zasedba Poruhirja omeji na eno leto. —
Vlada je stala pred dilemo: ali sodelova-
nje z zavezniki ali pa nadaljevanje izo-
lirane akcije. Tudi parlament mora med
obojujimi voliti. Z vprašanji medzavezni-
ških dolgov in jamstev se bo bavila dru-
ga konferenca. Končno je povdaril
Herriot, da je londonski dokument le
prva etapa na poti k miru. Dasi se niso
odstranjeni vsa nesporazumjenja, gre
vendar za začetek nove dobe. Usodepoln
bi bil sklep, da bi se zavrgla pogodba in
bi se odločili za izolirano akcijo. — Radi-
kalni in socialistični poslanci se dvigne-
jo s sedežev in prirečajo Herriotu ova-
cije.

PARIZ, 22. avg. V senatu je prečitano
Herriotovo izjavo levica sprejela s pri-
znanjem. Po prečitani je izjavil pred-
sednik, da mu je levica izročila predlog,
ki vsebuje zaupnico vladi. Po poslovniku
se mora predlog izročiti pristojnemu od-
seku. Temu je senat pritrdil z 177 proti
109 glasovom.

Proti militarizmu.

se neprestano vpili klerikalni listi za
časa prejšnjih vlad. Lani za časa volitev
so izdali brošuro, v kateri so v članku
»za demobilizacijo in mir« — »Liberalci
za vojsko« na najgrši način psovali vlad-
do radi delne mobilizacije povodom Kar-
lovega puča na Madžarskem. Korošec in
njegovji kompanjoni, ki so pred Habs-
buržani na Dunaju ležali ponižno v pra-
hu in vedno glasovali za vse kanone in
druge vojaške potreščine, so v svoji
narodni državi glasovali proti vojaškim
kreditom, — če niso bili v vladi.

Danes pa so na vladi in tako so ti isti
gospodje odgovorili Zvezi narodov na
njeno zahtevo, naj se pridruži tudi naša
vlada resoluciji, da naj bi vojni budžet
raznih držav ne preokorčil budžeta zad-
njih dveh let, da naša vlada take resolu-
cije ne more sprejeti, češ da naša arma-
da še dolgo ne zadostuje potrebam za
varnost države.

Ljuba »Straža«, povej nam vendar,
odkedar pa sta šla gg. Korošec in Vese-
njak med militariste, ki ne je da ne zah-
tevata po Vaših načelih (glej Vaša vo-
lilna knjižica »Sodite jih po delih!« št.
51!) zmanjšanja armade, ampak še celo
večje stroške za njo?

Radovedno pričakujemo »Stražinega«
odgovora!

Radić hoče združiti Slovence z Albanci.

Brljarije zagrebskega preroka.

Prismojenci zagrebski prerok nepre-
stano kuje in snuje, kako bi preobrazil
balkanski poluotok po svojem duhu in
okusu. Nič mu ni prav; v njegovi glavi
roji vedno novi načrti in »konstelaci-
je«. Ta veliki otrok, ki bi se hotel igrati
z narodi in državami kakor šestletni o-
trok s hišami iz papirja ali lesenih plo-
čic, je objavil v zadnji številki »Slobod-
nega doma« nov načrt o razdelitvi Bal-
kana. Po tem načrtu bi tvorile skupno po-
dročje Slovenija, Hrvatska z Dalmacijo,
Črna gora in Albanija. Slovenci se Radi-
ću prav lepo zahvaljujemo za tesnejšo
zvezo z Albanci; v tej zvezi bi se nemara
dobro počutila zagrebska fakinaža, ki
je ob sokolskih dneh pokazala visoko
kulturo hrvatske prestolice, mi Slovenci
pa ne. Kakor je videti, tava Radić kljub
temu, da ima sedaj priliko doseči zmer-
no hrvatsko avtonomijo, še zmeraj v
oblasti svoje politične domišljije in me-
galomanije. Ali res ni v Jugoslaviji ni-
kogar, ki bi političnega magarca navil za
ušesa? (P. S. Ta notica je pisana popol-
noma v stilu Radićevega »Slobodnega
doma«.)

„Vse je zavoženo, vse zanemarjeno“.

Veliki demagog Žebot je na železni-
čarskem zboru 19. tm. v Mariboru naj-
prej železničarjem naslikal na steno v
najcenejših barvah oba vruga: Pašiča in
Pribeževića, nato je postavil pred nje ne-
dolžno liličo: novo vlado — in dajal ob-
ljube, obljube...

Minister Sušnik je njemu obljubil, da
bo korigiral zakon o prometnem osebnju,
sestavil bo nov pravilnik, Žerjava bodo
radi stanovanjske bede dali na zatožno
klop itd. itd. Toda — je dejal —: »Ne mi-
slite, da bo nova vlada delala kar prve
tedne čudeže, kajti težak je njen polo-
žaj... Aj, aj, odkod pa je naenkrat ta-
ko težak? Saj ste prej vedno rekli, da bo
kar čez noč vse drugače! Pa seveda: Že-
bot, ki je že pred 3 meseci po Svečini go-
voril, da ne pride poprej več tja, dokler
ne bo minister, — on ni minister, on se
je moral umakniti trem častitim in ene-
mu profesorju! Eto, zato pa ima vlada
težko stališče!

Doma in po svetu.

— »Slovenec« s patološko nasladno-
stjo poroča po svojem vrednem bratu
»Hrvat« da je ob priliki sokolskih slav-
nosti v Zagrebu baše nek Sokol, ki pa ga
seveda niso ujeli, kradel pri zasebnikih

po Zagrebu. Resnice takih vesti, ki so
očividno tendenciozne, ne more nihče
kontrolirati. Namen »Hrvata« in »Slo-
vence« pa je očividen. Ali hočejo go-
spodje pri »Slovenca«, da jim serviramo
iz za minolih dekliških mladinskih dni
konkretno, resnično slučaje, zlasti o
svilnatih robeih? Zdelo se nam je pre-
ogabno o tem pisati. Če pa bo »Slovenec«
še zopet nesramen, bomo žal morali pu-
stiti vse obzire na stran. »Slovenec« bi
moral vedeti, da se v hiši obašenca ne
sme govoriti o vrvi!

— Cigarete bodo cenejše! Vesela vest
za kadilce prihaja iz Beograda: koncem
meseca se bo na sestanku ravnateljev
vseh tobačnih tvornic države sklepalo o
povišanju proizvodnje tobaka ter o zni-
žanju cen za duhanske izdelke, zlasti za
cigarete. Uprava drž. monopolov je vpra-
šanje v načelu že rešila.

— Zdrav čeden sirotek prosim, če bi
se našlo usmiljeno srce, ki bi me vzelo k
sebi. Sem sin revnega, a poštenega očeta.
Mamica mi je umrla že pred 6 meseci.
Bratcev in sestrice so se usmili že druga
dobra srca, katerim tisočera hvale; samo
jaz čakam še rešitve iz te strašne bede.
Saj bom tudi jaz zrastel ter vam bom
hvaležen vse svoje žive dni. — Pojasnila
se dobe: Tattenbachova ul. 13. vrata 5,
pritličje, Maribor.

— Veliko kolesarsko dirko za slovan-
sko prvenstvo Julijske krajine organizi-
ra za 14. sept. S. D. Adria. Dirka se bo
vršila na progi Trst - Gorica - Ajdovšči-
na - Razdrto - Senožeče - Djavača - Lokev
Bazovica - Trst (140 km).

— Kolesarska dirka za prvenstvo Slo-
venije bo 31. tm. na progi Ljubljana -
Celje - Maribor (136 km).

— 150.000 razporok je bilo izvedenih
lansko leto v Zedinjenih državah.

— Milijon kilogramov ledu konzumi-
ra vsak dan Dunaj. Za napravo leda se
porabi 8 milijonov litrov vode dnevno.

— Novosadska borza 21. avg.: pšenica
375—380, ječmen 320—350, kornica 285, fi-
žol beli baški 525—530, moka »0« 570—580.

— Mars se bliža. Dne 23. avgusta bo
znameniti dan za zvezdogled naše ze-
meljske krogle: planet Mars bo pripla-
val v bližino 56 milijonov km. Za naše
pojme je to še vedno ogromna daljava,
za astronome pa redek trenutek, ki na-
stopi v 100 letih le enkrat. Ko je bil zad-
njič tako blizu, še niso imeli takih pri-
prav za opazovanje neba kot jih imajo
danes. Ker človeška domišljija nepresta-
no išče ljudi na Marsu, bodo tega dne
dajali z visokih gora svetlobna zreme-
nja in spuščali električne valove; mogo-
če se vendarle kdo vzdrmi tam gori na
bratu naše zemlje. Vendar pa veliko u-
panja ni, kljub temu pa lahko pričaku-
jemo, da nas bodo dne 24. tm. listi izne-
nadili s posebnimi izdajami, ki bodo pri-
nesle prve in najnovejša vesti z Marsa.
Največji dalekogled, ki ga je postavil za
opazovanje Marsa zvezdogled Mac Afee
v Chile, meri v premeru 15 m. Skozi nje-
ga bo Mars viden tako kot bi bil odda-
ljen le 10.000 km. Še to je veliko preda-
leč, da bi bili mogli opaziti na njem sle-
dove razumnega bitja.

Volna Trikotaža

Ljubljanski velesemeni,
paviljon „H“ 320/321

Gaspari & Faninger, Maribor.

RAZMEJITEV PRI PODGORICI

Memorandum plemena Kuči.

PODGORICA, 22. avg. Semkaj je pri-
spela mednarodna razmejitvena komisi-
ja. Jugoslovensko pleme Kuči je izročilo
komisiji memorandum z 12 dokumenti,
iz katerih je dokazano, da je ozemlje, ki
je med Albanijo in Jugoslavijo sporno,
privatna lastnina tega plemena.

UMOR BOLGARSKIH KMETOV NA GRŠKI MEJI.

Nota mednarodne preiskovalne komisije.
SOFIJA, 22. avg. Mednarodna preisko-
valna komisija o umoru 21 bolgarskih
kmetov na grški meji je poslala v Atene
zeto, v kateri se zahteva premestitev
lokalnih uradnikov in garnizijskih ofi-
cijer ter kaznovanje krivcev.

Borza.

CURIEH, 22. avg. (Izv.) Sklepni tečaj.
Pariz 28.85, Beograd 6.60, London 24, Pra-
ga 16, Milan 23.60, Newyork 53.75, Dunaj
0.007190.

ZAGREB, 22. avg. Pariz 443.25—448.25,
Sveica 1520—1530, London 365.20—368.80,
Dunaj 0.1134—0.1154, Praga 242.75—245.75,
Milan 359.40—362.40, Newyork 80.50—81.50.

Obiskujte

Industrijsko-obrtno razstavo
v Mariboru!

— Mednarodni dijaški kongres v Vagravi se vrši počenši z 10. sept. Iz Jugoslavije pojde 15 delegatov (iz Beograda 7, Zagreba 5, Ljubljane 3).

— Kralj obišče Dalmacijo v prvi polovici meseca septembra. Vest je v celi Dalmaciji izzvala veliko navdušenje.

— Milijardarka kot prodajalka. Snaha mnogokratnega milijonarja Avgustina Melmondova je vstopila kot prodajalka v neko veletrgovino v Newyorku.

Industrijsko-obrtna razstava v Mariboru.

Bolj mirno in brez posebnega hrupa se vrši letošnja razstava v Mariboru. Manjkajo lepe bleščeče številke obiskovalcev, velike svote, za katere so se na razstavi sklenile razne kupčije. Prireditelji so le skromni obrtniki in tako tudi prireditelji sama.

Razstava sama je v obsegu nekaj manjša, kakor dosedaj v Mariboru prirejene razstave; kar se pa tiče izdelave in solidnosti razstavljenih predmetov, prekaša sedanja razstava v marsikateri panogi vse dosedanje. Solidna, lepa in čista izdelava razstavnih predmetov je prinesla našim obrtnikom po pravici zaslužen plačilo za njih trud v obliki kupčij. Na nobeni razstavi v Mariboru še ni bilo narejenih toliko kupčij, kakor ravno na letošnji. To pa radi tega, ker so na razstavi razstavljeni res samo krasni izdelki in ker so posetniki letošnje razstave skoraj samo kupeci iz oddaljenih krajev, ki pridejo le radi tega, da sklenejo tukaj kupčije. Od vseh dosedanjih posetnikov razstave se računa, da je istih najmanj 75% iz drugih krajev in

25% iz Maribora in bližnje okolice. Tako je tudi letošnja razstava dosegla zaželjeni uspeh, moralni in gnetni. Naša obrt in industrija je zopet doprinesla dokaz, da je zmogljiva, sposobna in solidna. Zaslovela je daleč naokrog, kar ni le v čast prirediteljem samim, ampak tudi našemu mestu in celi mariborski oblasti.

OBISK IN KUPČIJE NA RAZSTAVI. Tekom včerajšnjega dneva je posetilo razstavo mnogo tujcev, posebno iz Srbije, Banata in Bačke. Tudi iz bližnje okolice je posetilo razstavo mnogo ljudstva, tako, da se more obisk imenovati prav dober. Sklenilo se je mnogo kupčij in prodalo veliko predmetov.

Na razstavnem vrtu pleše dnevno od 20. ure naprej znana »Mala Olgica« (najmanjša plesalka sveta) iz Dunaja, ki je ravno na turneji po Jugoslaviji. Razen te točke pa je na vrtu dnevno ples, keglanje, streljanje in druge zabave. Točijo se v vseh šotorih najboljša vina iz Slov. Goric, Haloz in drugih domačih krajev.

Stanovanjski škandali v Mariboru.

Absolutizem socialističnega župana v prilog posestnika in proti delavcu. — Kako se vsede privandrance v prazno stanovanje.

Prejeli smo: Hišni posestnik g. Kartin Emil je odpovedal sodnim potom stanovanje svojemu najemniku g. Mihaelu Tinta v Strossmayerjevi ulici št. 5 z motivacijo, da se hoče sami vseliti v svojo hišo. Ta sodna odpoved je bila pravomočna z dnem 1. VII. 1924. Mestni stanovanjski urad je na to odpoved dodelil g. Tinta dosedanje stanovanje g. Kartina v isti ulici v hiši g. Brandl. (Odlok št. P. R. 177-24. z dne 20. junija 1924). Bila je torej enostavna in zakonita zamenjava stanovanj. G. Kartin je pač deložiral potom stanovanjskega urada najemnika Tinta, sam pa ni izpraznil stanovanja, ki bi ga moral zasesti g. Tinta. Zato je stanovanjski urad bil primoran deložirati tudi g. Kartina. Deložacija je bila določena za dne 13. VIII. t. l., izvršila pa do danes še ni, čeravno je stanovanjsko sodišče v Ljubljani kot najvišja istanca (opr. št. VII-1/16175-24. z dne 11. VII. 24.) odlok tukaj, stanov urada potrdila.

Kaj se je med tem zgodilo? Gospoda Kartin in Brandl sta se obrnila na g. župana Grčarja, naj on ustavi deložacijo. G. župan je faktično zahteval od predsednika stanov. urada, naj mu izroči vse tozad. akte, kar je slednji tudi storil in je s tem bila deložacija ustavljena. Tako ima sedaj g. Kartin dvoje stanovanj, g. Tinta pa je s svojim pohištvom v neki dvorani.

Sedaj pa vprašamo g. predsednika stanov. urada: na kakšni zakonski podlagi ste mogli izročiti službene akte popolnoma privatni osebi in s tem preprečiti izvršitev odloka stanov. sodišča, ki je za Vas jedina in najvišja kompetentna istanca? Ali Vam kot sodniku ni znano, da je treba zakone upoštevati in odloke Vaših nadrejenih izpolnjevati? Ali Vas moramo posebej opozarjati, da je g. župan v stanov. zadevah za Vas samo privatna oseba, da pa je Vaša nadrejena istanca samo stanov. sodišče? Če pa ste vse to vedeli in ravnali drugače, ste zagrešili kaznivo dejanje, za katerega boste dajali odgovor.

Vas pa, g. župan, vprašamo: S kako pravico se vmešavate v zadevo, ki ne spada v Vaš delokrog, kdo Vam daje pogum, da zabranjujete izvršitev odlokov višjih instanc, kako se strinja z Va-

šim socialistično čutečim srcem, da ima eden dvoje stanovanj, drugi pa se potika okrog brez strehe! Ali mislite v zadnjih dneh svojega županovanja upeljati boljševiško nasilne manire in kršiti zakon en groso?

Zahetvamo, da se odlok stanovanjskega sodišča takoj izvrši, oba hišna posestnika, ki izvajata nasilje soglasno, se naj eksemplarično kaznuje, odgovorna faktorja pa, ki sta kršila zakon, se naj pokliče na odgovornost.

Na Koroški cesti je bilo pred kratkim izpraznjeno večje stanovanje. Še isto noč se je naselila v to stanovanje neka privandrana stranka, ki je večim pričam izjavila, da ima stanovanje od stanovanjskega urada že zagotovljeno. Svoje pohištvo so vozili in znosili po noči! Državni ali javni uslužbenec ni nihče. Slovesne noče noben od njih znati, dasi so živeli v jugoslovanski Poli. Ker imamo v Jugoslaviji dovolj kulturnih zavodov, se člani rodbine vzgajajo v Avstriji. In takim se stanovanja daje odkazujejo, medtem ko mora jugoslovanski državni uslužbenec čakati v svoji revščini leta in leta na kakšno luknjo! Sploh je zanimiva statistika zadnjih let. Vsi importirani tujci in čifuti so dobivali hitro stanovanja Radovedni smo, komu se bode omenjeno stanovanje odkazalo. Reflektantov je zelo veliko; saj jih stanovanjski urad sam pošilja v to stanovanje na ogled. — Čudna je torej govorica protizakonito useljene stranke, da ima stanovanje od stanovanjskega urada že nakazano. Seja še ni mogla biti, ker se je stanovanje izpraznilo šele sedaj v nedeljo. Živimo zdaj pod vladno reda in rada. Videli bomo, ako veljajo zakoni in kazni samo za Jugoslovane ali pa tudi za privandrance nacionalne Nemce, ki se v nekdanji jugoslovanski Poli niso naučili kakega jugoslovanskega narečja! Zakon se mora brezobzirno v takih slučajih izvajati napram samovoljno nastopajočim strankam in hišnim gospodarjem. Stanovanjski urad mora odločno nastopati v smislu zakonov, da se državna avtoriteta varuje. Če drugače ne gre, je treba novih ljudi v stanovanjskem uradu. Pika!

m G. veliki župan dr. Pirkmaier se je v četrtek dopoldne oficijelno poslovil od uradništva mariborske oblasti. Zahvalil se je zbranemu uradništvu za njegovo vestno sodelovanje in zvesto podporo, ki mu je v nudilo v izpolnjevanju uradniških dolžnosti ter ga prosil, da bi isto vrnemo, vztrajnost in vestnost, s katero se je odlikovalo pod njim, preneslo tudi na njegovega naslednika in ga po svoji najboljši možnosti podpiralo v njegovem delu. — V imenu uradništva se je g. velikemu županu zahvalil g. srezki poglavar dr. Fišer za besede priznanja, naglašal skladnost, ki je vladala med njim in uradništvom ter omogočila pozitivno delo, omenil s toplim priznanjem zanimanje, ki ga je odhajajoči gospod veliki

župan v vsakem oziru kazal do svojega uradništva ter mu želel srečo na njegovi nadaljnji življenjski poti.

m Veliki župan g. dr. Fr. Vodopivec je nastopil v današnjem dnu svoje službeno mesto in prevzel posle mariborske oblastne uprave.

m Razglas radi vlaganja kandidatnih list v Mariboru. Mestni magistrat razglasa, da so postali občinski volilni imeniki današnjega dne (22. avg.) pravomočni in so razporeženi. Kandidatne liste je v zmislu § 12. zakona o volitvi v občinska zastopstva v Sloveniji najpозneje v 10 dneh po razporežitvi pravomočnih volilnih imenikov to je v času od 23. avgusta do 1. septembra 1924 predložiti sreskemu upravljarstvu Maribor levi breg med uradnimi urami to je od 8. do 14. ure.

m Nasilec nemške liste za obč. volitve v Mariboru bo baže dr. Lothar Mühleisen, ki je prevzel politično dedščino po pobegu dr. Mravlagga. Na listo niso šli razni nemški magnati Scherbaum, Franz in drugi, ampak so potisnili nanjo razne od njih odvisne elemente, rojene Slovence.

m Nagrobni spomenik dr. K. Vrstovšku se odkrije v soboto 23. avg. t. l. ob 18. uri na pokopališču v Pobrežju. Spomenik je delo kiparja Ivana Sojca.

m Nesreča pri delu. Pri popravilu kazinske dvorane sta bila včeraj zaposlena tudi pleskarja Tomažič in Pihlerič. Hotela sta oba z ene lestve izvršiti neko delo. Pri tem pa se je lestva nenadoma prevrnila. Tomažič je dobil pri padcu malo rano na glavi, Pihlerič pa si je izpahnil nogo. Obema je rešilni oddelk nudil prvo pomoč ter ju oddal v domačo oskrbo.

m Mala policijska kronika. Pretečeno noč je policija aretirala eno osebo radi potepuštvu ter napravila 19 prijav: 1 radi pomečevanja, 7 radi prestopka cestno-policijskega reda, 1 radi pijanosti in več radi raznih manjših deliktov.

m Čudno malo zaupanja ima ljuba »Straža« do mladeničev, ki prihajajo te dni na mladinska dneva. Upravičeno se boji, da bi bila fantovska procesija zelo močno pomešana z brhkimi puncami, zato jim polaga na junaška srca, naj za enkrat pustijo punce doma. Lahko pa čakajo fante po gostilnah, samo v sprejemo ne smejo iti skupaj. Morala mora biti, če tudi samo, da nam z njo brišejo malo pod nosom.

m Načrt mesta Maribora je pravkar izdala tiskarna Kleinmayer & Bamberg v Ljubljani. Načrt je jako lično izdelan in prav pregleden. Opozorjamo nanj potnike in cenj. občinstvo.

m Tujci v Mariboru. V noči na 22. tm. je bilo v mariborskih hotelih in prenočiščih na novo prijavljenih 61 tujcev in sicer: 20 v hotelu Meran, 1 v Privathotelu, 14 v hotelu Zamorec, 9 v hotelu Oroz orel, 6 v gostilni Zlati konj, 4 pri Gromdu, 4 v Kosovem, 2 pri Zokaluju, 1 pri Halbidlu.

m Dar dijaški kuhinji v Mariboru. Malonedeljski dijaški so darovali dijaški

kuhinji v Mariboru 625 din. Prisrčna hvala!

m Mestni kino. III. del nastopa športskega prvaka Uruguaya Reginald Hemssy in sicer »Smejoči se zmagovalec« v 8 činah se predvaja v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek.

m Veliki vrtni koncert voljaške godbe je danes v soboto 23. avgusta zvečer samo pri lepem vremenu v dobroznani restavraciji Orovič. Podaljšana policijska ura. Vstopnina prosta. 1804

m Kavarna mestni park. Dnevno koncertira umetniška kapela Pospisil. Zvečer od 9. do 1. Popoldan od 5 do 7 (pri lepem vremenu). V nedeljo in praznik pri lepem vremenu tudi predpoldanji koncert od 10.—12. ure. 1803

Dopisi.

Slov. Bistrica. Meseca septembra prične mariborski plesni učitelj g. Pečnik v Slovenski Bistrici enomesečni plesni tečaj za moderne plesne, na katerega plesaljne Bistričane in Bistričanke že zdaj opozarjamo. Vaje bodo v hotelu »Beograd«. — Dne 30. tm. priredi g. Pečnik istotam družabni večer, na katerem bo prednašal plesne, ki jih namerava učiti.

Sv. Jakob v Slov. Gor. Polom župniškov SLS-kandidatne liste pri volitvah v občinski zastop pri Sv. Jakobu je potrl domišljavost župnika Erhartiča. Pred vodstvom stranke bi rad veljal kot izvrsten strateg in general v Slov. Gor., pa doživi nakrat tako blamažo s svojo kandidatno listo, katero je postavil proti velezaslužnemu g. Pekarju. Če bi bil res tako kumšten, kakor se dela, bi bil lahko svoj poraz naprej videl, saj ga radi njegove zagrizenosti cela fara sovraži. Komaj je postal župnik, že je naložil faranom s popravili farovža in hleva nad en milijon davka, nove zvonove so morali farani plačati, iz Pekarja je zvlekel celo njivo nad farovžem in še kaže nov apetit. Pobasal je povrh še občinsko tajništvo in vse »centraliziral« v farovžu. Pravi, da bodo tudi vsi Pekarjevi odborniki podpisali za SLS. Zaradi nas lahko stokrat podpisajo, resnica pa vendar ostane, da je župnikova oficijelna SLS-lista sramotno pogorela proti Pekarjevi listi.

Sport.

SSK Maribor I : SSK Maribor rezerva. V nedeljo dne 24. tm. dopoldne točno ob pol deseti uri se vrši obvezna trainingna tekma med prvimi moštvom in rezervo. — Pridi imajo k vaji naslednji igralci: Vaudal, Vagner, Hrešček II, Simončič, Kasper, Kosi, Safran, Turina, Vodeb, Vogrinec, Senica, Geuer, Fabijan, Sever, Koren, Naš, Sajovic, Vesnaver, Vanda II, Radolčić, Škrabar, Hrešček II. — Zbirališče v oblačilnici. V slučaju slabega vremena, to je če se ne bi moglo igrati, se odkoraka potem k skupnemu sestanku v gostilno Maglica na Rotovškem trgu. — Dotični igralci, ki imajo doma čevlje ali drese, imajo iste prinesiti s seboj. Sodnik g. Plaminšek. — Kapetan.

MALA OZNANILA.

Dijak 2. trgovske šole išče sobico s hrano pri boljši družini, ki razpolaga glasovir, eventualno tudi brez. Poizve se Matrova ulica št. 16, II. nadstropje, vrata 8. 1805

Dijak mlajši se sprejme na stanovanje in hrano. Električna luč, Glasovir na razpolago. Aleksandrova cesta št. 44/II. Gorup. 1809 2-1

Silarske plesarske pomočnike le izučene sprejme Franc Ambrozič, Grajska ulica št. 2, Maribor. 1801 2-2

Dekle pridno in pošteno išče družina z enim otrokom. Oglaš se naj Gregorčičeva ul. 24. pritičje, levo; dopoldne ali popoldne do 4 ure. 1795 3-2

Priden in delaven vrvarski mojster se lahko v malim stroki takej naseli v lepem trgu mariborske oblasti. Vprašanja pod »Vrvar« na uradništvo »Tabora«. 5-3

Kompletne oprave za 1 sobo se radi preselitve proda. Soba je ob parku in ima separiran vhod. Trubarjeva ulica 88, kones parka, desno. 1779 4-4

Fotografični aparat za prodajo za 300 Din. Lj. Gorup. Sodna ulica 26. 1802 2-1

Kupim stare zlato, srebra denar in dragoceno kamenje. M. Ilger, urar. 1284 30-36

Na prodaj malo posestvo obstoječe iz 3 oralov zemlje, lepega vrta, sadenjsnika, njive in gozda v bližini Maribora, kakor tudi 4 orale zemlje zraven premikačnega kolodvoza na Teznu, pripravno za skladišče ali tovarno. Cena po dogovoru. Naslov pove uprava. 1810 2-1

Trapistovski sir

prima kg 33 Din, več kot 10 kg razpešča s povzetjem kakor tudi druge mlečne prideleke 1789 2-2

Sirarska zadruga

Obovoro Orle, Hrvatska.

Perilo
Klobuke
Dežne plašče 1746
čevlje, dežnike, ter razno modno in galanterijsko blago, kupite najugodnejše pri
Jakobu Lah
Maribor, Glavni trg 2.

2-1 Dobitkanošno podjetje išče v svrhu povečanja obrata 1803
družabnika
Pismene ponudbe pod »Minimum 200.000« na Anončni zvezek »APOLO«, Stari trg 19/II., Ljubljana.

— Občinske volitve v Kozjanskem okraju bodo 14. sept. Izmed 23 občin so vložile 4 občine po eno SLS listo (Loke, Planinska vas, Presečno, St. Vid), 2 po dveje SLS list (izmed teh ni potrjena SLS lista »kat. kmetov« v Drenskem rebru in SLS lista v St. Vidu pri Planini); v dveh občinah je bila vložena samo SKS lista (Veterinik in Zagorje, a slednja ni potrjena!); v dveh občinah (Veranje in Virštanj) so kompromisne liste; v vseh ostalih občinah pa stoji klerikalnim listam nasproti napredne liste, med drugimi v Kozjem demokratska in samostojna, v Lastnihu skupna JDS in SKS lista, v Podčetrtnu JDS lista, v Podsredi skupna JDS in SKS lista, St. Petru skupna JDS in SKS lista. Volitve torej tudi v kozjanskem okraju ne bodo prinesle klerikalnem lavorik.

— Demokrat župan v Rdečem bregu. V občini Rdeči breg je izvoljen za župana naš vrli pristaš, posestnik g. Hinko Vollmeyer.

— Otvoritev meščanske šole v Slov. Bistrici — kakor poročajo — prosvetno ministrstvo končevalno odobrilo. Občina da na razpolago prejšnje deško šolo v Šolski ulici. Ni pa upati, da bi se šola že s tem šolskim letom otvorila.

— Tatvina konj v Slov. Bistrici. Dne 16. tm. so neznan konjski tatovi vlomili v neki hlev v Slov. Bistrici in odvedli s sabo konja in kobilu. Vpregli so jih v majhen konjski voz in vzeli s sabo še 3 popolne konjske opreme. Orožniki so jih vneto zasledovali, a jim niso mogli priti na sled. Te dni pa so zasledili vozček s konjema organi mariborske policije v Brezno ob Dravi. Tja se je pripeljal neki mož in ker ni mogel najti nikjer hleva za konje, je pustil oba konja na prostem. Ko se je drugo jutro zbudil, je bil koj zavohal, da je postal sumljiv. Mož je urnih pet pobrisal in ga še doslej niso našli. Medtem je en konj poginil, ker se je najbrže napasel na neki njivi in ga je preveč napelo. Druga konja so z vozom in opremo vred izročili lastniku v Slov. Bistrici.

— Celjske vesti. Narodno gledališče je imelo v seziji 1923-24 25643,53 izgube. — Celjski rojak g. dr. Stanko Erhartič je imenovan za vicekonzula v Celovcu. — Šahovski match Varaždin—Celja se vrši 23. in 24. tm. v Celju. — Jesensko poročno zasedanje v Celju prične dne 2. sept.

— Champion v kvartopirstvu je francoski tovarnar avtomobilov Citroen v Deauville, ki ima ogromno srečo pri igrah v karte. Riskira po 100.000 frankov, večkrat tudi en milijon, zato pa je v desetih večerih zadel okoli 12 milijonov frankov.

— Zamenjava čeških bankovcev. Dne 31. avgusta 1924 konča rok za izmeno 500 Kč bankovcev I. izdaje (rudeče) z datumom 19. IV. 1919. Do tega termina izvršuje izmenjavo bančni urad ministrstva finanč v Pragi. Po končanem roku se bodo ti bankovci izmenjavali le v izvanrednih slučajih.

— Bo treba zopet graditi Noetove barke! Ne v bližnjem času, temveč v prihodnjih stoletjih. Tako zatrjuje belgijski geolog Bellot, ki pravi, da »vesoljni potop« ni bil samo enkrat, temveč že 32-krat. Vselej, ko je naš solnčni sistem zašel v sfero vseмирnih megel, so se izvršile na zemlji velike izpremembe. Oceani so poplaval kopno in izpremenili geološko podobo zemlje. Tudi zdaj se solnčni sistem bliža podobnemu položaju; k sreči pa bomo lahko mi in naši potomci mirno spali, ker je taka katastrofa vprašanje prihodnjih stoletij. Morda bodo pretekla cela tisočletja, predno nastopi, zakaj tisočletja so le minute v vesoljstvu. Bellot je svoja izvajanja, ki jih je imel te dni na kongresu prirodoslovcev v Liegeju, podkrepil z znanstvenimi dokazi.

— Ruski boljševiki že vtikajo krvave prste v naš »sporazum«. Vlado sporazuma je silno ogorčila nota, ki jo je poslal ruski delegat Rakovski angleški vladi. V tej noti zahtevajo sovjeti federalizacijo Jugoslavije. Kakšen namen zasledujejo boljševiki morilo, je znano. Njim Jugoslavija očitno stoji na poti. Ker je ne morejo drugače spraviti s sveta, zahtevajo federalizacijo, s katero bi vladala pokrajina dobila toliko svobode, da bi se lahko pozneje izrekla za kako drugo državno zvezo. To bi morda tudi privedlo do državljanske vojne, ker Srbi iz ravno istega načela samoodločbe, na katerega se sklicujejo Hrvati, ne bi mogli dopustiti, da bi Hrvati zatirali Srbe na Hrvaškem (Hrvati hočejo zgodovinsko Hrvaško). Na teh bedastih sporih med pritikavci bi potem komunisti skuhali svojo hudičavo juho. Kakor je videti, je Radićev efijatsko delo v Rusiji zaleгло! Boljševiki bi pač ne bili boljševiki, če si ne bi s krvjo balkanskih narodov podaljšali življenja! G. Davidović že nekaj dni ne more več mirno spati na Radićevih lovorikah; hudič se je zaklel, da vla-

da sporazuma vzbujajo vedno več nespo-

— Zemeljski paradiz v Moskvi. Da so boljševiki obnovili v Rusiji paradiz, v katerem žive ljudje srečno in veselo, to ve vsak komunist na svetu. Kako dosledni pa so bili v tem, pripovedujejo dopisniki tujih listov, ki so v vročih dneh obiskali Moskvo. V tamošnji reki se kopljejo ljudje popolnoma nagi kot jih je Bog ustvaril. Ženske in moški vseh starosti se gnetejo v vodi, slačijo na obrežju in plavajo skupaj nedolžno kot Adam in Eva pred izvirnim grehom. Nihče ne čuti potrebe niti za figovim listom. Seveda ima tudi mladina prost pristop. Ko se je neki angleški časnikar temu čudil, so mu odvrnili, da je sram navaden buržoaski predsodek. Sovjetska policija te prizore mirno opazuje in ni doslej še nobena oblast hotela posredovati. To se bo nekaterim ljudem tožilo za boljševiki, če jih nekoč ne bo več na krmilu! Radovedni smo, ali si je ta paradiz ogledal tudi znani hrvaški politični popotnik, ki se je vrnil s polno malho hvale iz Moskve.

— Osemdesetletnico je slavil te dni v svoji vilici v finskem mestecu Koakale slavni ruski slikar Ilja Rjepin. Dobil je nebroj čestitk in darov od vseh strani.

— Ženska v meniških kubah. Ruski listi pripovedujejo sledeco zgodbo: V neki samostan blizu Moskve je svojčas vstopil mladenič z imenom Aleksjej Dobrotolov. Prior ga je sprejel za meniha. Čez nekaj dni pa je na svoje veliko presenečenje ugotovil, da Aleksjej ni moški marveč dekle. Menih je priznal, da je res ženskega spola in da se piše Ana Pšenicina. Dekle je pripovedovalo, da se po smrti svojih starišev ni moglo preživljati in je sklenilo, da se obče v moškega, ker so moški lažje našli delo in kruh. — Toda čez malo časa se je razočaralo in je sklenilo, da pojde v samostan. Prior, ki je menda tudi že postal nekoliko boljševiški, je koj predložil dekletu, naj ostane kot moški v monastiru, toda dovoliti mora, da ga on ponoči obiskuje in se vadi z njim v samostanskih krepostih. Dekle je v to privolilo. Čez nekaj časa, ko se je začelo menihu sumljivo košatiti okoli pasu, je prior svojo ljubico postavil na cesto. Zapuščeno dekle je bilo zopet brez sredstev in ni vedelo kod ne kam, vrhu tega se je bližala ura poroda. Do poroda se je nekako prebilo, po porodu pa je mlada mati zadavila otroka in se sama javila policiji. Oblast jo je takoj zaprla, v zapore pa so vtaknili dan pozneje tudi grešnega priorja Varnavo.

— Prvikrat je videl železnico in avto neki pismošča z otoka St. Kildy. Na tem majhnem otoku se je rodil in odrasel, ne da bi ga bil kdaj zapustil. Že v zrelih letih se je te dni prvič prepeljal z ladjo na kopno. Ko je izstopil v mestu Fleetwood, se je začelo zanj mučno spoznavanje moderne tehnike. Najprej se je tako prestrašil železnice, da je začel bežati kot divji. Nesreča pa je hotela, da je za njim pridrčal avto, ki ga ubogi pismošča tudi ni poznal. Misli je, da ga preganja sam zlojed in je poenčil v bližnji gozd. S težavo so mu ljudje dopovedali, da se temu nihče več ne čudi in nihče ne boji. Nalazšč so ga bili peljali v bioskop, kjer je plašljivo trepetil, kakor hitro se je pojavil na platnu kak človek s puško. Za Boga se ni dal prepričati, da se te slike gibljejo na platnu. Čez malo časa se je vrnil na blaženi, tih otok, ves srečen, da ni na njem ne vlakov ne avtomobilov in drugih podobnih čudežev.

Mariborsko zdravstvo na ljubljanski razstavi.

Lični paviljon na ljubljanskem velesejmu, v katerem je prirejena higijenična razstava, je od jutra do večera poln ljudi. Dasi ima razstava bolj skromen obseg in ne nudi vsega, kar bi nudilo pod to firmo razstava v kakem velikem mestu z bogato medicinsko fakulteto, pa je treba priznati: Higijenična razstava je odlična atrakcija letošnjega velesejma in zasluži vse priznanje. V nji so zbrani predvsem izsledki domačega dela na polju higijene. Statistični material, slike, tabele, pristni ali iz voska zlitri primeri patoloških pojavov v človeškem organizmu — vse to je sad dela naših zdravnikov. Pozornost, ki jo kaže občinstvo higijenični razstavi, velja tedaj dejstvu, da naši zdravniki ne mislijo zgolj na zdravljenje bolnih posameznikov, temveč jim neprestano plavajo pred očmi ideali narodne higijene, smotri evgenike in sistematične povzdige bioloških pogojev našega narodnega obstoja.

Odločno je treba grajati to, da je dobila higijenična razstava tako opek paviljon. Prostori so tako tesno odmerjeni, da se komaj izogne človek človeku. — Množice, ki se gnetejo okoli paviljona, so prisiljene le defilirati mimo razstavljenih predmetov; vsak podrobnejši pre-

gled povzroči zastoj v tej nadležni cirkulaciji in seveda opomine onih posetnikov, ki jih predmeti podrobno ne zanimajo. V paviljonu vlada vsled prenatlačnosti tak zrak, da je to že nekam paradokсно, če se spomnimo, da smo na higijenični razstavi.

To bodi povdarjeno le radi tega, ker je obžalovati, da razstavljeni material ne pride do tistega efekta, ki bi ga bilo želeli v interesu naše zdravstvene vzgoje. In vendar je tu toliko znanstvenih podrobnosti, ki bi jih moral poznati vsak odrasli človek! Kot Mariborci moramo še posebej podčrtati to, da je častno zastopano baš delo naših mariborskih zdravnikov. G. dr. Hugon Robič, primarij dermatološkega oddelka naše bolnice, je razstavil zelo pester material iz področja venerologije. Nazorne slike o sifilisu niso v risarskem oziru ravno dovršene, učinkujejo pa v celoti kot dobro podučno sredstvo, ki pomaga besedi do učinka. Statistika o delovanju mariborskega ambulatorija za spolne in kožne bolezni pa je baš te dni izšla v oficijelnem glasilu našega ministrstva za narodno zdravje, s čemer je postal od priznanega strokovnjaka zbrani material važen prispevek k boju proti sifilisu in drugim spolnim boleznim v našem narodu. — Zelo zanimiv material je došel iz delavnice mariborskega kirurga g. dr. Černiča; bolniki z golšo in slepiči so tako pogosto na operacijski mizi in opomin: bodite mihi, eras tibi! je tako glasen, da si vsak posetnik z zanimanjem ogleduje take reči. — Važen del našega zdravstvenega dela predstavljajo statistične tabele in nazorne slike iz ambulatorija mariborske Protituberkulozne lige, ki ji stoji na čelu g. docent dr. Matko. A prav to gradivo učinkuje veliko premalo, ker si ga vsled običajne prenatlačnosti pretesnega paviljona ne more nihče temeljiteje ogledati. G. dr. Robič in dr. Černič sta tud predavala na razstavi.

Veseli nas, da je Maribor tako čedno zastopan na higijenični razstavi. Ali bi ne kazalo prirediti podobno razstavo tudi v Mariboru? Važno sredstvo v boju za življenje je pač znanje, in kadar gre za boj proti boleznim, ki segajo do korenin vsega naroda, je važnega pomena, da dobi vsak posameznik kolikor mogoče jasno sliko o nevarnosti te žive rje. Zdravniškega poduka v vitalnih vprašanjih posameznika in naroda ni nikoli preveč.

Poziv industrijcem mariborske oblasti.

V dneh 28. in 29. avgusta t. l. se vrši v Beogradu seja centralnega zbora industrije Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, na koji se bo razpravljalo o točasnem položaju celokupne naše industrije, zlasti posledicah nezadostne carinske zaštite in sploh o težkočah izvoza, transportnih neprilikah, davkih i. t. d.

Ker se član predstevstva Mariborske krajevine skupine Zveze industrijcev tega zbora udeleži, prosimo industrije mariborske oblasti, da vpošljejo do incl. ponedeljka 25. avgusta podpisnemu predstevstvu skupine vse svoje opravilne težnje in želje pismeno, da moremo to na zboru v Beogradu uspešno uveljavljati.

Krajevna skupina Zveze industrijcev.
Dr. Pipuš, predsednik.

Mariborske vesti.

Maribor, 22. avgusta 1924

m. KANDIDATNA LISTA NARODNEGA BLOKA je bila danes, 23. avgusta, zjutraj kot prva vložena pri srezkem poglavarstvu. Opozarjamo narodno volilstvo mesta Maribora na volitve dne 21. septembra.

m. Kot druga kandidatna lista je bila vložena danes tik za listo Narodnega bloka socialistična lista, katere nosilec je g. prof. Favai. Drugi na listi je g. Bahun. Kot tretja je bila vložena danes tudi nemška lista z nosilecem dr. Lothar Mühlisenom na čelu.

m. Vodstvo obrtno-nadaljevalne šole v Mariboru opozarja tem potom ponovno vse delodajalce in delodajalke, naj pošljejo nemudoma svoje vajence in vajenke k vpisovanju. Sedaj, ko bi se morala začeti razvrstitev učencev in učenk, še manjka za vpisovanje nad 500 vajencev in vajenk.

m. Na deški meščanski šoli v Mariboru se pričinja šolsko leto 1924-25 v sledečem redu: Dne 9. in 10. septembra so razredni in drugi izpiti, dne 11. septembra naknadno vpisovanje domačih in zunanjih učencev. Ta dan naj se zglašijo

tudi oni učenci, ki so se vpisali koncem prejš. šol. leta v 2., 3. in 4. razred, da bo možno določiti točno število učencev. V nedeljo, dne 14. septembra je ob 8. uri šolska maša v stolnici. Učenci se zberejo do 7. ure na šolskem dvorišču. V ponedeljek, dne 15. septembra je ob 8. uri pričetek rednega pouka. Ravnatelj.

m. Po Súdencih, v Mariboru in tudi drugod razširjajo socialisti med nepoučenim ljudstvom, zlasti pa še med mladino, govorico, da preide Sokolski dom v Studencih sedaj vsled socialističke zmage pri občinskih volitvah v roke in last »Svobode«. Seveda je dobiti čisti mladih in tudi starih kalinov, ki to verjamejo. Temu se niti ne čudimo, ker vemo, da jim je Sokolski dom trn v peti že od vsega početka, čeprav gre Sokol v Studencih občini, krajnemu šol. svetu in vsemu prebivalstvu tako na roko, kakor ne bi v takem slučaju šlo nobeno socialistično društvo. Svojo telovadnico je prostovoljno prepustilo v uporabo vsem inventarjem dvanajstim razredom osnovne šole za telovadbo. Razen tega ima otroški vrtec dva razreda v palenu. In za vse to plača krajni šol. svet velikansko najemnino beri in piši: tristo dinarjev letno, ali mesečno 25 Din!! Tako resnično in idealno komunistični za mladino in prebivalstvo niso niti studenski socialisti in ne komunisti, kakor pa Sokol v Studencih. To je vodilnim krogom socialistov dobro znano, a kljub temu so izrabili Sokola in njegov dom za agitacijo in demagoško ob priliki občinskih volitev. Kljub temu trosijo take bedaste govorice sedaj okrog, češ, da preide Sokolski dom v last »Svobodašev«. Socialisti so imeli že preje občino v rokah, Sokol pa svoj dom. Ko bi se ga dalo na kak način Sokolu vzeti, bi to že zdavnaj storili. Zato povemo enkrat za vselej, da ostane Sokolski dom v Studencih last tamošnjega Sokola, pa naj bode v občini Studenci ali pa v beograjski vladi na krmilu Peter ali Pavel in sicer: toliko časa, doler bode obstojala naša država in njena meja nad Dravo. Tako, sedaj si pa lahko izračunijo sami na prstih, kedaj preide Sokolski dom v Studencih v druge roke.

m. Nastopi petletne baletke na Industrijsko-obrtni razstavi. Na veseljenem prostoru razstave bo nastopala danes in v nedeljo od 20. ure zvečer okoli 5 let stara deklica, ki z občudovanja vredno ekzaktnostjo in ljubkostjo pleše razne plesne. Nadebuda plesalka je že ponovno nastopila na raznih družabnih prireditvah in je povsod vzbujala začudenje in pohvalo. Zda bo z javnim nastopom na razstavišču omogočila širšemu občinstvu, da spozna njene sposobnosti.

m. Tujski promet v Mariboru. V noči od petka na soboto je prenočilo v mariborskih hotelih 65 tujcev in sicer: »Meran« 11, »Privatni hotel« 6, »Zamorec« 18, »Črni orol« 8, Halbwidl 6, »Pri grozdu« 5, »Kosovo« 5, »Zlati konje« 4, »Pri jelenju« 2.

m. Knjige, leposlovne in znanstvene, literarne vrednosti, v vseh jezikih, kupuje po najvišjih cenah vedno »Ljudska knjižnica« v Mariboru, Narodni dom I.

m. Opozarjamo na današnji oglas znane veletrgovine V. Weigl v Jurčičevi ulici.

m. Legitimacije za ljubljanski sejem se še dobijo v knjigarni V. Weigl. Prodajajo se tudi še jutri v nedeljo do 12. ure opoldan.

m. Zobozdravnik dr. F. Kartin, Maribor, Slovenska ulica 9, ordinira zopet od 28. avgusta naprej.

m. Klub-bar. Kratko gostovanje s Raffy Girls, Wana Grobenova in Odys! Začetek ob 11 uri.

1784

Sport.

: Jesenska dirka kolesarjev in motociklistov. Kakor smo že poročali, priredi športni klub »Edelweiss« dne 7. in 8. septembra t. l. na dirkališču na Teznu veliko dirko. Na sporedu je tudi dirka motociklistov za prvenstvo Slovenije na dirkališču, katera bode gotovo našla največji interes i pri udeležencih i pri športnem občinstvu. Natančnejša poročila bodo sledila v kratkem.

m. Vojna akademija Beograd: S. K. »Mercur« Maribor. V nedeljo, dne 24. avgusta se vrši v ljudskem vrtu na igrišču I. S. S. K. »Maribor« prijateljska tekma med gornjimi klubi. Začetek ob 16. uri. Predigra ob 14. uri med »Rapid«-rezervo in »Svoboda«-rezervo.

Z mariborske razstave.

Tvrška Ant. Rud. Legat na razstavi.

Znana tvrška Ant. Rud. Legat, Prva specialna trgovina s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami. Maribor, Slovenska ulica 7, se najde tudi letos na razstavi. Stojnica se nahaja v šolskem poslopiju v prvem nadstropju in se odlikuje po svoji posebni velikosti ter obsežnosti in je zelo lepo aranžirana. Tvrška ima samoprodajo pisalnega stroja »Continental«, kateri velja kot najboljši stroj, za vso Slovenijo. Izven »Continental«, ki se vidi v različni velikosti pisavi, so zastopane tudi druge znamke kakor »Underwood«, »Adler«, »Remington«, od pisalnih strojev za potovanje »Remington Portable«, »Erika« in »Vasant«. Kot novost je razstavljena zniževalna miza s pisalnim strojem, tiskarski stroj Röderthal, ki izdeluje zelo lepe in čedne oditise, 20 mestni računski stroj »Triumphator«, računski stroj Original Odhmer i. t. d. Od drugih strojev naj bodo omenjeni razmnoževalni aparat »Rapax«, kopirni stroj »Soennecken«, šapirograf in role za šapirograf, listi za hektografiranje, opalograf v vseh velikostih s pripadki vred, kakor Fixat, Preservat, barva za opalograf i. t. d., stroji za ostrenje svinčnikov, luknjači, urejevalci za pisma sistem »Indus«, brzospioni, barvni trakli, ogljeni papir, voščen papir, barva za voščen papir, mizice za pisalni stroj s stolčki, pripadki za vse pisarniške stroje i. t. d.

Podjetje ima tudi lastno strokovno šolo za strojepisje in stenografijo ter začnejo novi tečaj dne 1. oktobra. Šola je moderno urejena in popolnoma nova.

Tvrška Ant. Rud. Legat je tokrat zopet pokazala svojo zmogljivost in sposobnost ter je bilo mnogo obiskovalcev in interesentov presenečenih radi obilnosti in bogastva, ki ga je nudila omenjena tvrška.

Pri novih nabavah je na vsak način priporočljivo zahtevati ponudbo oziroma si ogledati brezobvezno pisarniške stroje. Prodajalna tvrške je v Mariboru, samo Slovenska ulica 7, telefon 100.

Industrijska-obrtna razstava v Mariboru.

Le še danes in jutri (vsakokrat ob 20. uri) pleše čudežni otrok Mala Olga najmanjša umetnica. Zvišana vstopnina.

Kultura in umetnost

Znamenita razstava češke umetnosti v Ljubljani.

Narodna galerija je priredila v Jakopičevem umet. paviljonu v Laternanovem dvorcu v Ljubljani razstavo češkega umet. društva »Manes« iz Prage. Društvo »Manes«, ki je prvo zaneslo slavo češke upodabljajoče umetnosti po Evropi, predstavlja sodobni razvoj češke umetnosti, ki se je razvila pod francoskim vplivom, popolnoma. Kdor si ogleda sedanjo ljubljansko češko razstavo, dobi celoten pregled o češki upodabljajoči umetnosti sedanosti, kakor ga ne bi mogel dobiti tudi ne v Pragi na posameznih razstavah. Zastopano je slikarstvo po Benešu, Boettlingerju, Dvořaku, Hudcu, Koničku, Kubinu, Masaryku, Šimonu, slavnih slikarjih Preislerju in Svabinskem itd., kiparstvo, ki je med čehi na višku, ki so učenci Francoza Rodina, po Kafki, Benešu, slavnemu Štursi, Bendi, Horejcu itd., grafika najboljše kvalitete po Konepki, Kremlici, Stretišu itd., naposled stavbarstvo po Janaku Kalousu, Novotnem itd. Zastopane so vse struje sedanjosti od kubistov, poleg prekrasnih krajin portretov in tihožitij. Kdor se hoče poučiti o sodobnem evropskem umetnostnem stanju, ima priliko za to na ljublj. »Manesovi« razstavi. Razstava je bila otvorena obenem z ljubljanskim velikim sejmom ter bo ostala odprta še cel mesec avgust in del septembra. Obisk je mogoč dopoldne in popoldne. Vsak obiskovalec ljublj. velikega sejma in vsak, kdor ima sicer opravka v Ljubljani, naj bi si ogledal »Manesovo« razstavo, ker podobne prilike ne bo zopet kmalu. »Manesova« razstava je prva velika inozemska umet. razstava v Ljubljani in presega tudi po obsegu dosedanje razstave v ljublj. um. paviljonu.

x Nova Evropa. 5. številka »Nove Evrope« je prinesla J. Turičovo razpravo o morali in družbi, J. LupisVukičovo polemiko o Ameriki in amerikanizmu ter Bartulovičovo polemiko o smotrih in akcijah Orjuna. Od ostalega gradiva je omeniti C. politični članek »Intanja g. Radića« ter Jelačićev referat o spominih bivšega ruskega ministra Bjeleckege. — V 6. številki je bila obelodanjena razprava J. Zubovića o jugoslov. človeku. To je poskus sinteze dosedanjih stremiljenj k ustvaritvi enotnega in boljšega jugoslov. tipa. Članek zasluži, da ga prebere vsak pristaša jugoslovanske misli. J. Kolbe zanika v nadaljnjem članku nevarnost s strani komunizma. A. Gavella pa objavlja svoj prispevek k »Uzgajanju« anketi o družbi in morali. Zanimiv je tudi Andrejev esej o Jeanu Jaurèsu. C. polemizira z izjavami o krvavem jedinstvu, dr. Belin pa podaja bilanco Stojadinovičevega vodstva državnih financ. Sledi še prevod neke češke pesmi o solncu, ki prihaja od vzhoda. Tež številki je priložena karikatura Sv. Pribeviča. Revija »Nova Evropa« se naroča v Zagrebu, Preradovičev trg 9, II.

Sokolstvo.

O Sokol v Studencih praznuje letos petletnico svojega obstoja. Ob tej priliki priredi dne 14. septembra na teovadišču pri Sokolskem domu v Studencih javen nastop članstva in naraščaja. Na to opozarjamo vsa bližnja bratska sokolska kakor tudi druga društva v nadi, da posetijo v obilnem številu to prireditev.

Dopisi.

Iz Soštanja. V nedeljo 17. tni smo imeli volitev župana v okoliški občini. Vložena je bila za volitve samo ena kompromisna lista, katero pa so si seveda klerikali kar prilastili kot svojo. Na županski stolec so hoteli po vsej sili spraviti svojega glavnega hujšaka Marka Novaka. Pametni odborniki so to nakanano s svojimi treznimi nastopom preprečili in je bil za župana izvoljen poestnik Ivan Dimol, vrl in pravičen mož, ki se strankarsko ne eksponira. Volili so ga tudi zemni klerikali. Svetovalci so trije pristaši SLS in eden JDS. — Pri volitvi župana v Soštanju je bil izvoljen demokrat, trgovec g. Franc Vračko, za podžupana istotako demokrat slikarski mojster g. Ivan Novak. Drugi svetovalec je socialist, tretji Nemeč, četrti demokrat je Ivan Soln. Upamo, da se bodo duhovi pri nas pomirili in da bodo razni prenapetosti spoznali, da se ne da iti z glavo skozi zid. Novima županoma našega mesta in okolice želimo obilo uspehov v občinskem gospodarstvu!

Pravilnik o zaposlovanju inozemskih delavcev in državne borze dela.

Sprito nejasnosti, kako je postopati delodajalcem pri vlaganju prošenj v zmislu člena 3. pravilnika o zaposlovanju inozemskih delavcev, (Uradni list ljubljanske in mariborske oblasti z dne 2. 8. 1924, št. 71.) sporočamo glede na to stvarne odredbe ministrstva za socialno politiko v Beogradu z dne 5. 8. 1924, O. Br. 339-IV. in z dne 14. 8. 1924, O. Br. 361, IV., naslednje: Prošnje za izjavo pristojne državne borze dela morajo napraviti delodajalci popolnoma ločeno od onih, ki jih pošljejo delavski zbori in inspekciji dela. Vsako takšno vlogo na državno borzo dela je kolkovati s 5 din. kolkom, priloge z 2 din. Rešitev teh vlog pošlje državna borza dela naravnost pristojni inspekciji dela, o čemer takoj obvesti obenem prizadeto stranko. Stranke toraj od državne borze dela ne dobe rešitve v roke in zato ni treba prilagati vlogam za rešitev 20 din. kolka. Prošnjo na inspekcijo dela morajo poslati stranke istočasno ko na državno borzo dela, ki izda potrebno izjavo v zmislu člena 3. pravilnika itak inspekciji dela, torej na to izjavo strankam ni treba čakati. Državna borza dela v Mariboru, štev. 1608 (U) 1-4.

Zanimivosti.

Romunski/Rinaldo Rinaldini.

Vsaka balkanska država ima kako senzacijsko. V Bolgariji se pripravljajo na revolucijo, v Jugoslaviji se Radić poti za blagor celega Balkana in tako naprej. V Romuniji imajo najbolj romantično zanimivost: razbojnika, ki mu je težko najti par v vsej Evropi. Tolovaja take vrste, kakršna je domala že izumrla v območju zapadne kulture. Novi Rinaldo Rinaldini se zove Terente. Njegov naslov je: Terente, kralj močvirja. V Bukarešti vidiš njegovo sliko v izložbi sleherne večje trgovine. Pozno v noč prodajajo kolporterji po ulicah resnične in izmišljene zgodbe o njem, opis njegovega življenja, preganjanja itd. Postal je legendaren junak, ki mu romunski listi vsak dan posvečajo posebne kolone. Njegovo ime je takorekoč prešlo že v romunsko zgodovino.

Koliko so se trudili in se še trudijo, da bi ga zasačili. Visoke svote so razpisane za njegovo glavo, težke tisočake so že potrošile oblasti, da bi ga vjele v svojo mrežo. Zaman! Cele tedne so ga iskali po Donavi z motornimi čolni; vojaški oddelki so s strojnimi stikali okoli Donave, da ne omenjamo žandarjev in policije, ki je odprla vse predale svoje močrosti in prebrisnosti. Celo letalci so iskali roparskega glavarja. Vse močvirno ozemlje ob spodnji Donavi od Braile naprej je bilo delj časa v znamenju stroge blokade. Blokada je veliko bolj oškodovala prebivalstvo kot razbojništvo družina. Ob času, ko so ga najbolj vneto iskali, se je Terente pojavil v Galacu pa v Renu; tu je oropal nekega trgovca, ondi je nekoga ujel in izsilil odkupnino. Vkljub temu ga niso mogli prijeti. Pravijo celo, da je Terente sam pomagal loviti — Terenta in da se je rad sukal v krogih oficirjev in višjih uradnikov, ki so ga s tako vneto zasledovali. Ni preostalo nič drugega kot opustiti blokado, kakor je zahtevalo težko prizadeto prebivalstvo.

Tako je Terente vsaj zaenkrat zmagal nad oblastmi in ostal kralj donavskih nižav. Romunija, ki se nahaja na predvečera težkih obranjenih pretresljajev, se v vročih dneh, ki zdaj pritiskajo njene široke ravni, prijetno zabava nad razbojniško romantiko. Zlasti Bukarešta, nad katero visi obsešno stanje kot grozeči Damoklov meč, je vsa navdušena za romunskega Rinaldina Rinaldinija. Tako menda pozablja, da bo danes ali jutri potrkalo na vrata strahotno nezadovoljstvo naroda, ki se je naveličal obljub in besed.

KAKO BO L. 3000?

Profesor londonskega vsučilišča John William Gregory, predsednik zemljepisnega oddelka Akademije znanosti, je pred nekaj dnevi predaval na konferenci britanskih prirodopiscev o izgledih človeštva v prihodnjih stoletjih. Učenjak je dokazoval sledeče:

Ako se bo človeštvo še dalje množilo v tej meri, kot se množi sedaj, tedaj bo šlo l. 3000 okoli 700 milijard, kar znači, da bo naš planet popolnoma obljuden. — Od l. 1906 do l. 1910 je bila populacija dvakrat večja kot od l. 1860 do 1906. Če bi šlo v tem tempu dalje, bi že za 170 let bilo na zemlji toliko prebivalstva, da bi zanj ne bilo dovolj živeža. Ako pa verjamemo, da bo človeštvo našlo novih prehranjevalnih sredstev, ki bodo omogočila prehraniti tolike množice ljudi, tedaj bo vsa zemlja od severnega do južnega pola pretvorjena v krasen vrt, ker bo le malo kopna, kjer se ne bi gnetli ljudje.

Izgledi v bodočnost niso tedaj baš razveseljevi. Bo morala še nekajkrat kositi ljudi svetovna vojna ali pa se bo moralo človeštvo podrediti ruskim boljševikom, ki bodo že poskrbeli, da spravijo odvisne milijone ljudi na oni svet.

Komunistična vojna s pomočjo kuge in kuge.

Angleški list »Daily Telegraph« je te dni objavil poročilo o delovanju komunistično-militaristične »Zveze prijateljev vojne s plin«, ki so jo ustanovili sovjetski vladni krogi. Zveza deluje roko v roki z boljševiško vlado in je nedavno o-

snovala poseben oddelek, ki bo proučeval povsem novi način vojskovanja. — Oddelek se imenuje: oddelek za vojno z bacili. Pri njem sodelujejo ruski bakterijologi.

Na inicijativo omenjenega društva bodo bakterijološki zavodi v Petrogradu in v Moskvi izdelovali nekoliko ducatov bomb, ki bodo napolnjene z bacili kužnih bolezni. V ta namen so izbrali najučinkovitejše: bacile kolere in azijske kuge, bolezni, ki se po ogromni večini končajo s smrtjo.

V kratkem bodo na nekem posebnem mestu — piše »Daily Telegraph« — storjeni poskusi glede uporabe teh bomb. — Sovjetskim bakterijologom je vlada naročila, da morajo z vso vneto proučevati način uporabe bacilov v moderni vojni. Tako tedaj učenci Marksa in Lenjina »odrešujejo« človeštvo in ga vodijo v proletarski »paradiž«. Jeli sploh še kak razloček med cilji in metodami najhujših militaristov stare šole in militaristov komunistične šole? Ljudje, ki v Rusiji vodijo diktaturo proletarijata, so prožeti z barbarsko krveločnostjo, ki ji prav nič ni mar do krščanskih in občloveških etičnih pojmov.

Boj z bacili kužnih bolezni utegne biti najstrašnejše orožje, ki bo neizprosno prizadelo baš tiste, kateri so na vojni popolnoma nedolžni: žene, otroke in druge nevojske. Tak boj bi pomenil kulturni samomor Evrope. V glave sodobnih militaristov so se vselili največji satani, kar jih je kdaj naslikala človeška fantazija. In nič ni bolj značilnega nego dejstvo, da v oboroževanju in krveločstvu prednjačijo ruski komunisti, katerih diktat je danes merodajen za vse komuniste na svetu. To so res pravi ruski beši ali pa otroci mitološke Circe, ki je ljudi pretvarjala v svinje.

ŽRTVE SVETOVNE VOJNE.

Ob 10letnici zgodovinskih dni, ko se je razvijala svetovna vojna, bo zanimala ena izmed številnih bilanc o tej človeški moriji. Sestavil jo je Amerikaneec prof. Bogart. Za razloček od drugih podobnih statistik šteje omenjena »bilanca« tudi take žrtve, ki so umrle na vojnih posledicah. Seveda so računali prof. Bogart le verjetni, ker natančnih števil navzile velikemu statističnemu aparatu, ki obstoji v modernih državah, ni mogoče dobiti.

Prof. Bogart je na podlagi najnovejših podatkov izračunal, da je padlo na bojiščih ali umrlo v območju armad in vojaških bolnic 13.000.000 mobiliziranih ljudi. Tem 13 milijonom je treba priležiti 6.000.000 duš, ki jih je pobrala španska influenza, katere je neposredno po vojni brezobzirno kosila sestrada in izmučeno človeštvo.

Nato sledijo 4.000.000 Sircev, Judov in Grkov, ki so bili med vojno ali po vojni umorjeni v Mali Aziji in drugod pod turškimi režimom. Zdi se, da je število nekoliko previsoko, vendar pa pristimo prof. Bogartu odgovornost za številke, ki jih je dobil. Preveč se menda ni zmotil, zakaj barbarski pokolji kristjanov v Aziji, ki so se zgodili v dobi »kulture in napredka«, ne bodo pozabljeni in strahnega števila žrtv ne izbriše nobena reforma na Turškem.

Nadalje računa prof. Bogart, da je najmanj 10.000.000 ljudi umrlo na posledicah slabe prehrane, lakote, nalezljivih bolezni itd.

Svetovna vojna je tedaj čez 30 milijonov ljudi pred časom spravila s sveta.

V vojni so imele največje izgube sledeče države: Rusija 4 milijone, Nemčija 2 milijona, Francija 1.650.000, Avstro-Ogrska 1.132.000 in Srbija 750.000.

Vojna je trajala 1567 dni; na vsak dan odpade 8294 ljudi. Rusko-japonska vojna je trajala 292 dni, nemško-francoska l. 1871. — 876 dni in balkanska 1941 dni.

Kdor bi hotel šteti natančneje, bi moral čakati še nekaj let. Kajti žrtve svetovne vojne še vedno umirajo! Koliko jih umrje dan za dnem na vseh koncih sveta, ki so si nakopali bolezni na fronti ali pri vojaki, katere se zdaj kopljejo prezgodnje grobove. O teh žrtvah sploh ni statistike!

Že 38 let je

SARGOV

KALODONT

ZOBNA KREMA

ne nadkvačijo dobro!